

Sygn. akt III KK 294/22

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 23 czerwca 2022 r.,
sprawy **M. M.**
skazanego z art. 180a k.k. i innych
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 26 października 2021 r., sygn. akt IV Ka (...)
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ś.
z dnia 6 listopada 2020 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł

**oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną i obciążyć
skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

M. M. został oskarżony o to, że:

„1. w dniu 7 sierpnia 2018 r. w M. na drodze publicznej przy ul. K. prowadził pojazd mechaniczny marki P. o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się wskaźnikiem 0,77 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc już wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 21 października 2005 r., sygn. akt VI K (...), a jednocześnie prowadził pojazd wbrew decyzji BOI-

XIV-IGR-(...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B, wydanej przez Prezydenta Miasta S. w dniu 25 marca 2009 r., tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k. w zb. z art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

2. w dniu 12 września 2018 r. w M. na drodze publicznej przy ul. K. prowadził pojazd mechaniczny marki P. o nr rej. (...) wbrew decyzji BOI-XIV-IGR-(...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B, wydanej przez Prezydenta Miasta S. w dniu 25 marca 2009 r., tj. o czyn z art. 180a k.k.,

3. w dniu 1 stycznia 2019 r. w M. na drodze publicznej przy ul. M. prowadził pojazd mechaniczny marki P. o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się wskaźnikiem 0,84 mg/l w wydychanym powietrzu, będąc już wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 21 października 2005 r., sygn. akt VI K (...), a jednocześnie prowadził pojazd wbrew decyzji BOI-XIV-IGR-(...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B, wydanej przez Prezydenta Miasta S. w dniu 25 marca 2009 r., tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k. w zb. z art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

4. w dniu 5 stycznia 2019 r. w M. na drodze publicznej przy ul. N. prowadził pojazd mechaniczny marki P. o nr rej. (...) wbrew decyzji BOI-XIV-IGR-(...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B, wydanej przez Prezydenta Miasta S. w dniu 25 marca 2009 r., tj. o czyn z art. 180a k.k.,

5. w dniu 1 marca 2019 r. w M. na drodze publicznej przy ul. D. prowadził pojazd mechaniczny marki O. o nr rej. (...) wbrew decyzji BOI-XIV-IGR-(...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B, wydanej przez Prezydenta Miasta S. w dniu 25 marca 2009 r., tj. o czyn z art. 180a k.k.,

6. w dniu 17 stycznia 2019 r. w M. na drodze publicznej przy ul. N. prowadził pojazd mechaniczny marki P. o nr rej. (...) wbrew decyzji BOI-XIV-IGR-(...) o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B, wydanej przez Prezydenta Miasta S. w dniu 25 marca 2009 r., tj. o czyn z art. 180a k.k.,

7. w dniu 1 marca 2019 r. w M. w celu skierowania ścigania o wykroczenie na inną osobę, w trakcie przeprowadzanych czynności związanych z ujawnionym wykroczeniem podał fałszywe dane I. M., a następnie podrobił podpis na blankiecie mandatów o numerach (...), (...), (...), czym działał na szkodę I. M., tj. o czyn z art. 235 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k.”

Sąd Rejonowy w Ś. wyrokiem z dnia 6 listopada 2020 r., sygn. akt II K (...), uznał oskarżonego M. M. za winnego:

I. popełnienia zarzucanych mu w pkt 1 i 3 aktu oskarżenia czynów, z opisu których wyeliminował ustalenia dotyczące wcześniejszego prawomocnego skazania, które zakwalifikował z art. 178a § 1 k.k. w zb. z art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i przyjmując, że stanowią one ciąg przestępstwa w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., na podstawie art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

II. popełnienia zarzucanych mu w pkt 2, 4, 5 i 6 aktu oskarżenia czynów, kwalifikowanych z art. 180a k.k., z tym ustaleniem, że czynu opisanego w pkt 5 aktu oskarżenia dopuścił się w dniu 1 marca 2018 r., zaś czyny opisane w pkt 2 i 4 popełnił kierując pojazdem marki P. o numerze rejestracyjnym (...) i przyjmując, że czyny te stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., na podstawie art. 180a k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,

III. popełnienia zarzucanego mu w pkt 7 aktu oskarżenia czynu, z tym ustaleniem, że dopuścił się go 1 marca 2018 r. i który zakwalifikował z art. 235 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za przestępstwo to, na podstawie art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

IV. na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego w pkt I, II i III wyroku kary pozbawienia wolności i orzekł karę łączną roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności,

V. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności zaliczył okres jego zatrzymania w dniu 7 sierpnia 2018 r. od

godz. 04:15 do godz. 18:25 przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równy jednemu dniowi kary pozbawienia wolności,

VI. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 15 lat,

VII. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł na rzecz Funduszu P..

Apelację w sprawie wniósł obrońca oskarżonego M. M., który zaskarżając wyrok w całości co do winy i kary, zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił:

„1) w zakresie czynu przypisanego w pkt III części dyspozytywnej wyroku:

a) naruszenie art. 235 k.k. poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy oskarżony w żaden sposób nie stworzył w sprawie fałszywych dowodów podpisując mandaty w dniu 1 marca 2018 r., jak również w żaden sposób nie skierował ścigania w sprawie o wykroczenie, albowiem w momencie przyjęcia mandatu postępowanie o ściganie w sprawie wykroczenia zakończyło się,

a ewentualnie z ostrożności procesowej także

b) naruszenie art. 10 k.w. w zw. z art. 235 k.k., albowiem czyn oskarżonego stanowił wykroczenie, za które w sprawie o sygn. akt II W (...) został skazany na karę grzywny w wysokości 1.000 zł, która podlega stosownie do art. 10 k.w. zaliczeniu, czego w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy nie uczynił;

a nadto:

c) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na nieuwzględnieniu okoliczności przemawiających za przyjęciem przypadku mniejszej wagi z art. 270 § 2a k.k. tj. incydentalności zdarzenia, niewielkiej wartości grzywien zawartych we wspomnianych mandatach, uprzedniego uznania czynu za wykroczenie przez Sąd Rejonowy w Ś., zadośćuczynieniu interesom „pokrzywdzonego” wobec rozliczenia należności objętych mandatem karnym w drodze ugody, co miało wpływ na przyjętą kwalifikację prawną, a tym samym i wymiar kary;

2) w zakresie czynów zawartych w pkt I i II, IV części dyspozytywnej wyroku:

a) rażąco niewspółmierność kary polegającą na wymierzeniu oskarżonemu kary pozbawienia wolności w sytuacji, gdy z okoliczności sprawy wynikało, że kara ograniczenia wolności byłaby wystarczająca by spełnić cele kary w zakresie prewencji indywidualnej;

3) w zakresie środka karnego zawartego w pkt VI wyroku:

a) rażąco niewspółmierność orzeczonego środka karnego polegającego na zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w maksymalnym rozmiarze w sytuacji, gdy okoliczności sprawy wystarczające byłoby orzeczenie tego środka na okres 5 lat.”

Skarżący wniósł:

- w zakresie zarzutu apelacji 1a i 1c o wyeliminowanie z podstawy karania art. 235 k.k. oraz opisu czynu nawiązującego do wskazanego art. 235 k.k. oraz zmianę wymierzonej kary jednostkowej pozbawienia wolności w wymiarze 4 miesięcy na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności;

- w zakresie zarzutu apelacji 2a o zmianę wymierzonych kar jednostkowych pozbawienia wolności poprzez wymierzenie oskarżonemu kar ograniczenia wolności w wymiarze 2 lat;

- w zakresie rozstrzygnięcia o karze łącznej uchylenie rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności i wymierzenie oskarżonemu kary ograniczenia wolności w wymiarze 2 lat.

Wyrokiem z dnia 26 października 2021 r., sygn. akt IV Ka (...), Sąd Okręgowy w S.:

I. zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że:

- wyeliminował z opisu czynu, przypisanego M. M. w pkt II jego części dyspozytywnej, a wskazanego w pkt 7 jego części wstępnej, sformułowanie: „w celu skierowania ścigania o wykroczenie na inną osobę”, z kwalifikacji tego czynu

wyeliminował art. 235 k.k. i art. 11 § 2 k.k., a jako podstawę prawną, wymierzonej oskarżonemu za ten czyn kary pozbawienia wolności przyjął art. 270 § 1 k.k.,

- za podstawę wszystkich rozstrzygnięć, na podstawie art. 4 § 1 k.k. przyjął przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r.,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Zaskarżając kasacją wyrok Sądu odwoławczego w całości obrońca skazanego zarzucił:

- „naruszenie art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nienależyte i nierzetelne rozważenie postawionego w apelacji obrońcy zarzutu w zakresie wymiaru kary łącznej, oraz kar jednostkowych, w tym co do czynu określonego jako podrobienie dokumentu, pomimo wyeliminowania przez Sąd Okręgowy z podstawy skazania przepisu 235 k.k., a także części opisu czynu do tegoż przestępstwa nawiązującego, co miało istotny wpływ na wymiar kary;

- naruszenie art. art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. i art. 213 § 1 k.p.k. poprzez niezasadne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy o przeprowadzenie dowodu z dokumentów co do wznowienia postępowania administracyjnego i pozyskania aktualnych danych z KRK, co miało istotny wpływ w zakresie ustaleń co do uprzedniej karalności oskarżonego, oraz ustalenia czy zarzucane i przypisane przestępstwa oskarżonemu stanowiły czyn zabroniony;

- naruszenie art. 170 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 427 § 3 k.p.k. poprzez niezasadne oddalenie wniosku dowodowego o przesłuchanie oskarżonego na rozprawie apelacyjnej, albowiem okoliczności na jakie miał zeznawać oskarżony powstały po wydaniu wyroku przez Sąd Rejonowy, toteż bezzasadnie wniosek ten został oddalony, a miało to wpływ na ustalenia faktyczne w zakresie postawy oskarżonego po popełnieniu czynu;

- naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zakresie w jakim Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że dowody złożone na etapie postępowania apelacyjnego nie mają znaczenia dla ustalenia faktów, w sytuacji,

gdy prawidłowe ocena tych dowodów, powinna prowadzić do uznania poprawy zachowania oskarżonego po popełnieniu czynu poprzez przyzmat dyrektyw wymiaru kary, co miało wpływ na ustalenia faktyczne w sprawie i ocenę prawa.”

W konkluzji skarżący wniósł o jego zmianę poprzez uchylenie rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w całości i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Odpowiadając pisemnie na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podnoszony przez obrońcę skazanego zarzut „nienależytego i nierzetelnego rozważenia postawionego w apelacji obrońcy zarzutu w zakresie wymiaru kary łącznej oraz kar jednostkowych (...)” nie znajduje potwierdzenia w lekturze uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego. Należy pamiętać, iż o obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważył wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, zaś o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji, a więc wtedy, gdy sąd uznając zarzuty apelacji za zasadne lub niezasadne, nie wyjaśni swojego stanowiska, ewentualnie przedstawiona argumentacja będzie zawierała braki (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 roku, sygn. II KK 118/18, LEX nr 2508582). Nie sposób w rozpoznawanej sprawie uznać, aby Sąd Okręgowy w S. w ogóle nie rozważył wniosków i zarzutów podniesionych w apelacji w zakresie wymiaru kary łącznej oraz kar jednostkowych albo nie wyjaśnił zajętego przez siebie stanowiska. Sąd odwoławczy przedstawił argumenty, dlaczego uznał wymierzoną M. M. karę za spełniającą wszystkie dyrektywy – w szczególności podkreślił, że miał na uwadze wcześniejszą karalność skazanego, jego niepoprawność w naruszaniu norm prawnych, ale także warunki osobiste oraz jego postawę przed i po popełnieniu czynów. Stanowisko obrońcy podniesione w kasacji w tym zakresie, nie wpływa w żadnej mierze na dokonaną w postępowaniu apelacyjnym ocenę zaskarżonego rozstrzygnięcia, którą należy uznać za

prawidłową i wyczerpującą oraz czyniącą zadość obowiązującej procedurze karnej. Stąd też zarzut obrazy art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. jawi się jako oczywiście bezzasadny. Dodać trzeba, że Sąd przeprowadził dowód z większości przedstawionych w postępowaniu odwoławczym dokumentów, uznał jednak, że w świetle niepoprawności skazanego nie było one w stanie wpłynąć na zmianę wymierzonych skazanemu kar (sekcja 2.2.1 uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego).

Niezasadny jest także drugi z postawionych zarzutów, tj. obrazy art. 170 § 1 pkt 2 w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. i art. 213 § 1 k.p.k., gdyż samo złożenie wniosku o wznowienie postępowania administracyjnego nie ma znaczenia dla prawnej oceny zachowania skazanego. Podobnie ocenić należy oddalenie wniosku dowodowego o uzyskanie aktualnej informacji z Krajowego Rejestru Karnego, bowiem w świetle art. 108 k.k. nie doszło do zatarcia skazania skoro w sprawie o sygn. akt VI K (...) na dzień popełnienia przypisanych skazanemu czynów nie uiszczono świadczenia pieniężnego (k – 141), a z treści art. 107 § 6 k.k. wynika, że jeżeli orzeczono środek karny, przepadek lub środek kompensacyjny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed jego wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem jego wykonania.

Za prokuratorem powtórzyć wypada, że także zarzut naruszenia art. 170 § 1 k.p.k. w zw. z art. 427 § 3 k.p.k. jawi się jako niezasadny. Skazany M. M. swobodnie składał wyjaśnienia przed Sądem pierwszej instancji (k.157v160v/tom I), a oddalenie wniosku o jego przesłuchanie podczas rozprawy apelacyjnej nie miało żadnego wpływu na treść rozstrzygnięcia, tym bardziej że, jak argumentował obrońca, przesłuchanie miało dotyczyć sytuacji M. M. po opuszczeniu zakładu karnego, w tym działalności społecznej skazanego, czego dowodzono złożonymi dokumentami.

Bezpodstawny jest także zarzut obrazy art. 7 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., albowiem obraza przepisu art. 410 k.p.k. może polegać na oparciu wyroku na okolicznościach nie ujawnionych w toku rozprawy głównej albo pominięciu przy wyrokowaniu okoliczności wynikających z przeprowadzonych dowodów, a żadna z tych sytuacji w niniejszej sprawie nie miała miejsca.

Mając powyższe na uwadze, kasację obrońcy skazanego uznać należało za oczywiście bezzasadną i oddalić ją na posiedzeniu w trybie przepisu art. 535 § 3 k.p.k.